

JAMBOREE DE LA PAIX
Moisson, France

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ
Προσκόπου της 1^{ης} Ο.Ν.Α. (3^{ης} Β)

Το 1947 η κατάσταση στην Ελλάδα ήταν πολύ έκρυθμη και οι μάχες εméνοντο στα βουνά μεταξύ του τακτικού Ελληνικού στρατού και των κομμουνιστοσυμμοριτών. Έτσι όταν εξητήθησαν παιδιά για να συμμετάσχουν στην ελληνική προσκοπική αποστολή για το Jamboree, που θα γινόταν λίγο έξω από το Παρίσι, ο οικογενειακός προβληματισμός σε παιδιά της 1^{ης} Ο.Α.Ν. υπήρξε μεγάλος.

Όταν ο Αρχηγός Γιάννης Μαλακατές έκανε ιδιαίτερη πρόταση και σε μένα, μία και εμιλούσα αρκετά καλά γαλλικά, οι γονείς μου, μετά από πολύ πίεση, εδέχθησαν τελικά να με αφήσουν, αφού έγιναν και οι σχετικοί οικογενειακοί υπολογισμοί οικονομικής αντοχής των εξόδων που θα δημιουργούσε το ταξίδι αυτό.

Στις 2 Αυγούστου 1947 η ομάδα, που αποτελείτο από τέσσερις ενωμοτίες με προσκόπους από διάφορα μέρη της χώρας, συν οι συνοδοί, αρχηγοί κλπ, επέβη του ατμοπλοίου της ΕΛΜΕΣ «Κυρήνεια». Τα παιδιά θα ταξίδευαν τρίτη θέση, τουτ'έστιν καμπούνι, που όμως χάρις στην ιδιαίτερη φροντίδα του κ. Γιαννουλάτου (ο υιός Αντώνης ήταν και ναυτοπρόσκοπος της 1^{ης}), είχαμε στην διάθεσή μας την τραπεζαρία της δευτέρας και ιδιαίτερο κατάστρωμα στην πρύμη για να κάνουμε τις προετοιμασίες μας.

Συνοδούς είχαμε, περιοριζόμενος στα ονόματα αυτών που θυμάμαι, τον Ησαία Ησαία, τον έφορο Αλέκο Αλεξάτο, αρχηγό τον Ι. Μακρίδη.

Παρ'όλο ναυτοπρόσκοπος είχα ενδυθεί την χακί αμφίεση την προσκοπική, όπως και όλοι οι άλλοι φυσικά, με το πλατύγυρο καπέλο και όλα τα διάσημα.

Εγώ ορίστηκα ενωμοτάρχης των «Γλάρων» με υπενωμοτάρχη τον Γιώργο Ησαία της 3ηςΑ.

Το επί του πλοίου ταξίδι ήταν μία μεγάλη εμπειρία και ευχαρίστηση και ετύχαμε όλης της αγάπης και περιποιήσεως των αξιωματικών και του πληρώματος, ιδίως των καμαρότων, που μας έτρεφαν με ότι καλύτερο διετίθετο από τα μαγειρεία του πλοίου.

Οι ημέρες περνούσαν με προετοιμασίες, μαθήματα και γυμνάσια στο κατάστρωμα της πρύμης, σε σχηματισμούς παρελάσεως, τραγούδια, ελληνικούς χορούς, προσκοπικά παιχνίδια κλπ. Οι επιδόσεις των παιδιών της ομάδας ήταν πολύ κακές και οι αρχηγοί προβληματιζόντουσαν τι παρουσία θα κάναμε στην κατασκήνωση. Είμαστε κακόφωνοι, ασυντόνιστοι και γενικά δεν κάναμε την παραμικρή προσπάθεια που θα προείκαζε μία αξιοπρεπή τουλάχιστον συμμετοχή μας στην διεθνή αυτή κατασκήνωση.

Φθάνοντας στη Γένοβα όλα τα παιδιά ξαπολύθηκαν να δουν την πόλη με τα αξιοθέατά της. Ένα από αυτά ήταν και το περίφημο νεκροταφείο της, με τα ωραιότατα γλυπτά, που έκτοτε θυμάμαι πολύ έντονα. Κατά κάποιες ελεύθερες περιηγήσεις στα σοκάκια της παλαιάς πόλης υπήρξαν και ορισμένα απρόοπτα, όπως η κλοπή ρολογιού από το χέρι ενός παιδιού, ενώ κάποιοι άλλοι εδοκίμασαν περιπέτειες απολαύσεων και νεανικής απωλείας που είναι εύκολες στα λιμάνια.....

Στην Μασσαλία ετύχαμε θερμής υποδοχής από τους εκεί Έλληνες προσκόπους (υπήρχαν τότε), οι οποίοι, αφού καταλάσαμε σε χώρο της Ορθοδόξου εκκλησίας, μας ξενάγησαν στα αξιοθέατα της πόλης, το παλαιό λιμάνι, την περίφημο λεωφόρο Cannebierre, την εντυπωσιακή εκκλησία στην κορυφή του λόφου Notre Dame de la Garde, και το Chateau d'If, γνωστό απο τις ιστορίες του Dumas.

Στις 6 Αυγούστου στις 8 το βράδυ επήραμε το τραίνο για το Παρίσι και θυμάμαι την εντύπωση που μου έκαναν το μέγεθος των σιδηροδρομικών σταθμών, ο άπλετος φωτισμός τους, η ταχύτης των τραίνων και ο πολύς-πολύς καπνός της ατμομηχανής, Αύγουστος γαρ τα παράθυρα ήσαν ανοικτά.

Στις 8 το πρωί είμαστε στο Παρίσι. Εκεί οδηγηθήκαμε και πάλι σε χώρο της ελληνικής παροικίας και αμέσως μετά εφύγαμε για οργανωμένη ξενάγηση στο Παρίσι. Το βράδυ κοιμηθήκαμε σε κτίριο της Cite Universitaire, με φροντίδα και καθοδήγηση Γάλλων προσκόπων αλλά ιδιαίτερα οδηγών, πράγμα που μας χαροποίησε ιδιαίτέρως, κάνοντας φιλίες και ανταλλαγή διευθύνσεων. Η συναναστροφή αγοριών και κοριτσιών στην Γαλλία τότε ήταν πιό...προχωρημένη από ότι στην Ελλάδα και αυτό φυσικά μας χαροποίησε ουκ ολίγον..... Προσωπικά εγώ, με τα γαλλικά μου, δημιούργησα πολλές επαφές και γνωριμίες, που διετήρησα για αρκετά χρόνια μετά.

Την επομένη εφύγαμε για την κατασκήνωση, όπου ενδεχομένως ορίσθηκε ο χώρος που θα στήναμε τις σκηνές μας. Από εκείνη την στιγμή η άναρχη μάζα, που μέχρι τότε ήταν η ομάδα, έγινε ένα σώμα συμπαγές και έπεσαν όλοι με ενθουσιασμό στη δουλειά και έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους.

Η εμφάνιση της κατασκήνωσής μας, η τάξη, η καλαισθησία των κατασκευών μας, η κοινωνική συμπεριφορά των προσκόπων, και αυτών ακόμα δεν ήξεραν κάποια ξένη γλώσσα ικανοποιητικά, η συμμετοχή σε όσο περισσότερες εκδηλώσεις και παιχνίδια, ήταν πράγματι κάτι το αξιοθαύμαστο. Και να παρατηρήσει κανείς ότι κάναμε τα πάντα εμείς, οι μόνον περίπου τριάντα πρόσκοποι, σε ανταγωνισμό σε μεγάλες ομάδες που αριθμούσαν και εκατοντάδες και χιλιάδες (Γάλλοι, Αγγλοι, Αμερικάνοι κλπ). Εκτός από την καθημερινή λάτρα, την μεταφορά τροφίμων, την υποδοχή και την ξενάγηση των επισκεπτών, που είχαμε πάρα πολλούς, τα παιδιά έπρεπε να χωρίζονται σε ομάδες και να τρέχουν στις διάφορες εκδηλώσεις, προσκλήσεις και συμμετοχές, που θέλαμε να δείξουμε τα ελληνικά χρώματα και την ελληνική μας υπερηφάνεια. Η κούραση ήταν μεγάλη και το φαγητό περιορισμένο και, για τα γούστα μας τουλάχιστον, κακής ποιότητας.

Παρ'όλα αυτά στα προσκοπικά παιχνίδια και διαγωνισμούς τα παιδιά που συμμετείχαν συνήθως κέρδιζαν πρώτοι. Το εκπληκτικό ήταν μία φορά όταν κάποια παιδιά εκλήθησαν και έκαναν ελληνική ομάδα για να παίξουν baseball με αντίπαλους τους Αμερικανούς, χωρίς βέβαια να γνωρίζουν καλά-καλά περί τίνος επρόκειτο, εκέρδισαν.

Άλλο παράδειγμα που ενθυμούμαι είναι όταν την ημέρα των εγκαινίων έπρεπε οι εθνικές ομάδες να εισέλθουν από μία μεγάλη ράμπα μέσα στο στάδιο σε ενδεκάδες. Η ομάδα μας, λόγω μικρού αριθμού παιδιών, θα έκανε δύο σειρές και κάτι. Το πρόβλημα ήταν σε τι χάλι θα παρουσιαζόμαστε, όταν κατά τις δοκιμές, κυρίως επάνω στο πλοίο, ούτε τετράδες δεν μπορούσαμε να τηρήσουμε.

Σαν κοντός εγώ ευρισκόμουν στην άκρη της πρώτης σειράς. Ω του θαύματος, όταν εγύρισα να δώ την σειρά μου δεν είδα παρά μόνο τον διπλανό μου. Η σειρά ήταν αλφάδι.....κι έτσι μπήκαμε καταχειροκροτούμενοι από όλες τις χιλιάδες των παιδιών του σταδίου.....

Και λίγα για την κατασκήνωση του Jamboree, όπως τα αποτύπωσα σε ένα προχειρογραμμένο χαρτί τότε:

«Και το λεωφορείο σταματάει στη δεξιά άκρη μιάς πλατείας. Κοιτάζουμε όλοι εκστατικοί. Κατασκήνωση είναι αυτή ή πόλις ολόκληρη. Μία πελώρια λεωφόρος, η λεωφόρος των Εθνών, αρχίζει από αυτή την πλατεία και χάνεται στο βάθος, όπου φαίνεται ένας πύργος-ιστός 30 μ. περίπου ύψος.

Προχωρώντας σ'αυτή την λεωφόρο περνούμε κάτω από τις 43 σημαίες των κρατών που έλαβαν μέρος στο Jamboree. Η ελληνική ευρίσκεται ψηλά στο κατάρτι στη μέση, απέναντι από το πελώριο στάδιο.

Προχωρώντας προς τα επάνω συναντούμε και το μεγαλύτερο παζάρι του Jamboree, την "Foire de Paris". Ταχυδρομείο, τράπεζα, καταστήματα, εστιατόρια είναι εσπαρμένα δεξιά και αριστερά.

Και τέλος το μεγάλο σουζέ: ο σιδηρόδρομος του στρατοπέδου. Πέντε βαγονάκια με μία μηχανή, φίσκα από κόσμο, επιτρέπουν στους επισκέπτες να κάνουν το γύρω του Jamboree σε μία ώρα.

Περνούμε από κατασκηνώσεις Ινδών και Λιβανέζων, Αγγλων και Ταϊτινών, Πορτογάλων και Κινέζων, κοιτάζοντας πάντοτε εκστατικά το γιγάντιο έργο το οποίο επιτελέσθη με την πύο μεγάλη ακρίβεια.

Δρόμοι στρωμένοι για αυτοκίνητα, νοσοκομεία, ραδιοφωνικός σταθμός, τυπογραφείο, τα πάντα υπάρχουν στο στρατόπεδο, πρόσκοποι-αστυφύλακες, πυροσβέστες, σωφέρ, τηλεγραφηταί, διανομείς κατορθώνουν ώστε κάθε κίνηση και κάθε ανάγκη να εκπληρούται»

Και δύο τραγούδια μας του τότε:

«Έναν έχουμε σκοπό
να κάνουμε καλό
Θεό, πατρίδα αγαπούμε
το νόμο τηρούμε πιστό

Στα ψηλά βουνά
το χειμώνα μεσ'τα χιόνια
γλυστράμε γλυκά
ενωμένοι έχουμε κανόνα
να ζούμε αδελφικά

Το ζεστό και θερμό καλοκαίρι
θα μας φέρει στην ακρογιαλιά
που δροσάτο μας φέρει
τ'αγέρι της θάλασσας τα φιλιά»

«Λέξεις που ηλεκτρίζει και αμέσως σκλαβώνει
θεσμός που αιχμαλωτίζει και όλους ενώνει
σε μιά κοινή ιδέα, σ'αγάπη, σε τάξη

που σύμβολο έχει τάξη μία θρησκεία μία πατρίς

Οπου τρυφύλι αγνό έχει ανθίσει
εκεί έχει αρχίσει νέα ζωή
χωρίς πολέμους ζητάει να ζήσει
σβύνει τα μίσση και κάθε οργή»

Και μία αφιέρωση από τις πολλές που είχα:

«Στη γριά αλεπού – Κώστα Φιλίππου – που μου φόρεσε τα γυαλιά.....χάνοντας τα
γυαλιά που του δάνεισα στο Jamboree

Αγία Μπαλού

Κώστας Γεωργούλης

28/8/47»

Το Jamboree διήρκησε από τις 9 – 18 Αυγούστου 1947. Μετά την ημερομηνία αυτή,
παραμείναμε στην κατασκήνωση έως τις 22 και μετά στο Παρίσι, το οποίο γνωρίσαμε
καλύτερα, με τα μουσεία και αξιοθέατά του και εκάναμε εκδρομές στο Fontainebleau,
Versailles, Chartres κλπ. Επήγαμε ακόμα και στην Όπερα, τελευταίο εξώστη, και
είδαμε Don Jonani του Mozart, τον οποίο, τότε τουλάχιστον, ίσως και λόγω της
αποπνικτικής ζέστης, δεν εξετίμησα δεόντως.....

Στις 28 εφύγαμε πάλι βράδυ για τη Μασσαλία και επιβίβαση στο «Κυρήνεια» στις 30.

Στο πλοίο οι καμαρότοι, όταν μας είδαν πόσο είχαμε αδυνατίσει και το γενικό χάλι που
είχαμε, βάλθηκαν να μας συνεφέρουν με κάθε τρόπο και να μας τρέφουν με ότι
καλύτερο υπήρχε.

Να μην ξεχάσω ότι γυρνούσαμε και τροπαιούχοι έχοντας κερδίσει και ένα από τα τρία
πρώτα βραβεία του Jamboree.

Στην Αθήνα με την άφιξή μας, αφού καλλωπισθήκαμε δεόντως, παρελάσαμε
θριαμβευτικά εμπρός από το μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη και μετά διαλυθήκαμε,
χωρίς να ξανασυναντηθούμε όλοι μαζί και ιδιαίτερα αυτοί που ήσαν από ομάδες από τα
διάφορα μέλη της Ελλάδος